

SZKOLNY KONKURS WIEDZY

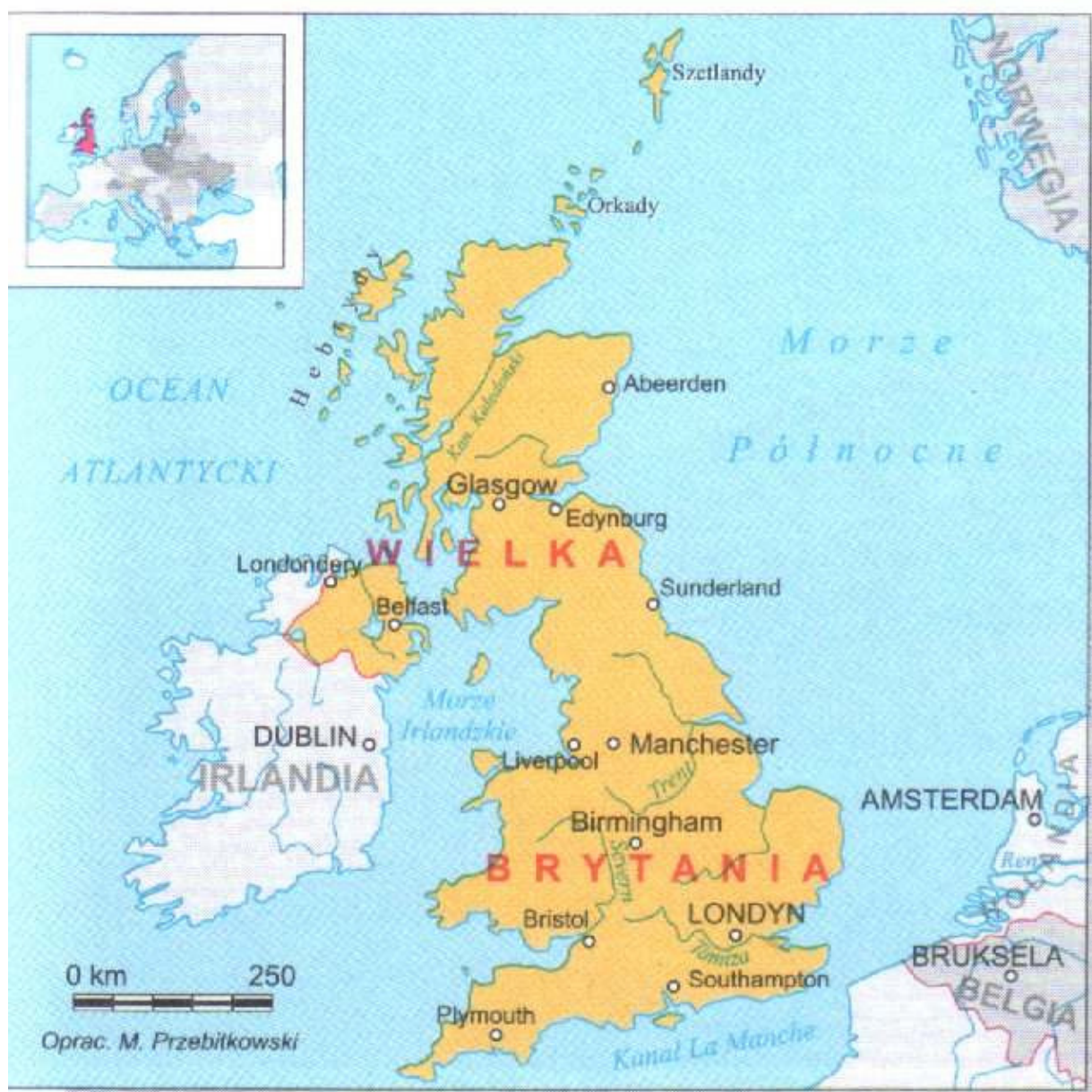
O WIELKIEJ BRYTANII

Zakres materiału:

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Jest to państwo wyspiarskie położone w Europie Zachodniej. W skład Wielkiej Brytanii wchodzi: **Anglia, Walia, Szkocja i Irlandia Północna**. Wielka Brytania to jedno z głównych mocarstw obecnych czasów. Jej siły zbrojne stacjonują w 80 krajach świata. Kraj ten jest również zaliczany do najbardziej wpływowych w Unii Europejskiej.

Powierzchnia: 244 100 km²

Najwyższe wzniesienie: Ben Nevis (1344 m)

Najdłuższa rzeka: Tamiza (*The Thames*) (320 km)

Środowisko naturalne: Grupa wysp Zjednoczonego Królestwa, oddzielona od lądu europejskiego Morzem Północnym i kanałem La Manche obejmuje oprócz głównej wyspy z Anglią, Walią i Szkocją także północną Irlandię oraz wyspy przybrzeżne - Orkady, Szetlandy, Hebrydy i inne.

Ludność: 59,5 mln

Stolica: Londyn

Ustrój: monarchia

Waluta: 1 funt szterling (*Pound*) oznaczany symbolem 1£= 100 pensów

Głowa państwa:
królowa Elżbieta II
ur. 1926 r.

Następca tronu:
książę Karol (prince Charles)
ur. 1948 r.

Religie: anglikanizm, katolicyzm, islam

Słynne szkoły: Cambridge University, Oxford University, Eton College

Największy port lotniczy: Heathrow w Londynie

Najstynniejsi pisarze: William Shakespeare, Agatha Christie, Charles Dickens, Jane Austen, J.R.R. Tolkien, J.K. Rowling

Najstynniejsi muzycy: The Beatles, The Rolling Stones, David Bowie, Queen, Sting, Adele, The Spice Girls, Robbie Williams

Najstynniejsi naukowcy: Isaac Newton, James Watt, Charles Darwin, Alexander Fleming

Najstynniejsze postacie: Mr Bean (Jaś Fasola), James Bond 007, detektyw Sherlock Holmes, Robin Hood

WYBRANE ŚWIĘTA I ZWYCZAJE:

Halloween (31.10) - w tym dniu w oknach domów umieszcza się wydrążone i podświetlone dynie z wyciętymi kształtami różnych postaci (*Jack'-o-lantern*). Kulminacyjnym momentem tego święta jest odwiedzanie domów przez przebrane dzieci, które wypowiadają zdanie "*trick or treat*" - cukierek albo psikus, co ma nakłonić odwiedzonego domownika do poczęstowania dzieci garścią wcześniej zakupionych na ten cel słodczy pod "groźbą" zrobienia mu psikusa.

Tradycja tego święta sięga czasów przed naszą erą. Celtyckie plemiona wierzyły, że światło latarni (początkowo drążonej w rzepie, a nie w dyni) odstrasza złe duchy zmarłych. Dziś jest to radosne święto uwielbiane przez dzieci.

Guy Fawkes Day (5.11) - jest dniem publicznego dziękczynienia. Dzieci niosą przez miasto kukły Guy'a, wykonane ze starych ubrań wypchanych słomą, papierami i liśćmi, krzycząc: "Pensy dla Guy'a!". Święto to znane jest także pod nazwą *Bonfire Night*, gdyż kukły są palone w wielkich ogniskach w parkach i ogrodach, czemu towarzyszą pokazy sztucznych ogni. Organizowane są także festyny i przyjęcia przy grillu *barbecue*. Dzień Guy'a Fawkes'a jest jednym z najbardziej niezwykłych świąt w Europie - niewiele krajów świętuje rocznice nieudanego zamachu na swojego króla i parlament i to jeszcze w tak wyszukany sposób.

Tradycja tego święta sięga ponad 400 lat wstecz, kiedy kościół katolicki i anglikański były w wielkiej niezgodzie. 5 listopada 1605 r. grupa katolików pod wodzą Guy'a Fawkes'a chciała wysadzić w powietrze Parlament z królem Jakubem I - gorliwym wyznawcą kościoła anglikańskiego. Ponieważ w tamtych czasach nie znano jeszcze bomb, Guy Fawkes zgromadził trzydzieści sześć beczek prochu w piwnicach Parlamentu. Dawało to 2,5 tony prochu, który miał być odpalony podczas obrad Parlamentu. Dlatego dzień ten zwany jest także Spiskiem Prochowym. Zamach został odkryty i udaremniony, a spiskowcy straceni za zdradę stanu.

Pancake Day (wtorek przed Środą Popielcową) - ten dzień odpowiada polskiemu Tłustemu Czwartkowi. Brytyjczycy tradycyjnie smażą naleśniki (*pancakes*) i urządzają różne zawody i konkursy np. bieg z naleśnikami (*pancake race*).

Boxing Day (26.12) - w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia Brytyjczycy tradycyjnie odwiedzają dalszą rodzinę i znajomych obdarowując ich drobnymi prezentami w pudełkach (*boxes*).

Notting Hill Carnival (ostatnia niedziela i poniedziałek sierpnia) - To największy artystyczno-muzyczny festiwal w Europie. Rozmachem dorównuje mu jedynie Karnawał w Rio De Janeiro. Odbywa się w dzielnicy Londynu - Notting Hill. Obrazy z barwnej dzielnicy Londynu, pełnej muzyki, tańca, jedzenia i ulicznych straganów oraz przebranych w kostiumy postaci, ruchomych platform i maskarad można podziwiać w większości stacji telewizyjnych na świecie. Zabawa ciągnie się na długości 5 km, gdzie jest rozstawionych kilkadziesiąt scen muzycznych, a także najnowocześniejsze systemy nagłaśniające. Na każdej scenie jest grana inna muzyka. Przez dwa dni Karnawału od 12:00 do 20:00 uczestnicy bawią się przy scenach. Wieczorem, przenoszą się do okolicznych klubów i pubów.

New Year's Day (01.01) - Nowy Rok

St Valentine's Day (14.02) - Dzień św. Walentego

April Fools' Day (01.04) - Prima Aprilis

Mother's Day (26.03) - Dzień Matki

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

W skład Zjednoczonego Królestwa wchodzi 4 kraje. Każde z nich zachowuje w pewnym stopniu odrębność narodową. Kraje te mają swoich patronów i dzień ich święta, swoje narodowe flagi, narodowe kolory, a nawet symbole roślinne.

Jednostka	Stolica	Język urzędowy	Święto Patrona	Kolor	Symbol/roślina	Flaga
England	London	English	St George's Day 23 rd April	white	rose	
Scotland	Edinburgh	English Scottish	St Andrew's Day 30 th November	blue	thistle	
Wales	Cardiff	English Welsh	St David's Day 1 st March	red	daffodil leak	
North Ireland	Belfast	English Irish	St Patrick's Day 17 th March	green	shamrock	

SYMBOLE - Królewski herb

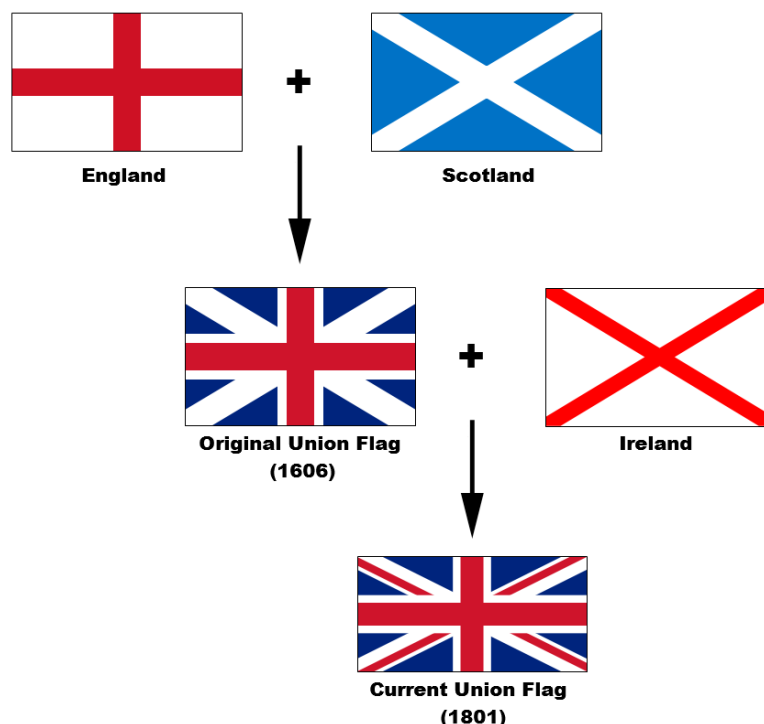
Królewski herb Wielkiej Brytanii noszony jest przez władców. Posługuje się nim także administracja i rząd, umieszczając go m.in. na monetach i budynkach publicznych. W centrum znajdują się emblematy królewskie, oznaczające różne części państwa: trzy lwy Anglii, lew Szkocji, harfa Irlandii. Otacza je napis *Honi soit mal y pense* (fr. 'niech się wstydzi ten kto widzi w tym coś złego'). Emblematy podtrzymuje lew Anglii i jednorożec Szkocji. Poniżej motto: *Dieu et mon droit* (fr. 'Bóg i moje prawo'). Dodawane do herbu rośliny symbolizują Wielką Brytanię: Anglię - róża, Szkocję - oset, Irlandię

Północną - koniczyna.

□ Flaga narodowa - *the Union Jack*

Flaga narodowa Wielkiej Brytanii do pewnego stopnia odzwierciedla historię kraju. *The Union Jack* składa się z trzech krzyży trzech świętych patronów:

- czerwony na białym tle to krzyż św. Jerzego (*St George*) - patrona **Anglii** (czczonego 23 kwietnia)
- biały przekątny krzyż na niebieskim tle to krzyż św. Andrzeja (*St Andrew*) - patrona **Szkocji** (czczonego 30 listopada)
- czerwony przekątny krzyż na białym tle to krzyż św. Patryka (*St Patrick*) - patrona **Irlandii** (czczonego 17 marca)

Flaga Walii nie została umieszczona na fladze brytyjskiej, ponieważ kiedy stworzono pierwszą flagę *the Union Jack* w 1801r., Walia była już zjednoczona z Anglią od 400 lat i była prezentowana przez flagę angielską.

- **Hymn państwowy** „*God Save the Queen*” (Boże chroń Królową) to angielska pieśń patriotyczna nieznanego autorstwa. Jest narodowym hymnem Wielkiej Brytanii i jej kolonii. W okresie kiedy monarchą brytyjskim jest król pieśń ta jest wykonywana jako *God Save the King* (jak było pierwotnie).
- **Berto Imperium Brytyjskiego** Znajdujący się w nim diament jest największy na świecie. Brylant ten nosi nazwę: "Pierwsza gwiazda Afryki" i waży 530,2 karata. Berto można obejrzeć w Tower of London.
- **Korona Zjednoczonego Królestwa** Diament znajdujący się w koronie jest drugim co do wielkości na świecie. "Druga Gwiazda Afryki" waży 317,4 karata. Koronę również można obejrzeć w Tower of London.
- **Dynastie** Ważniejsze dynastie brytyjskie: Lancaster, York, Tudor, Stuart, Hannover. Obecna dynastia **Windsor** została założona w 1901 r. przez króla Edwarda VII i obejmuje:
  - Edward VII (1901-1910)
  - George V (1910-1936)
  - Edward VIII (1936)
  - George VI (1936-1952)
  - Elizabeth II (1953)

JEDZENIE

Anglicy jadają trzy główne posiłki dziennie:

- śniadanie (*breakfast*) - pomiędzy 7:00 a 9:00,
- lunch - pomiędzy 12:00 a 13:30
- późny obiad (*dinner*) - pomiędzy 18:00 a 20:00

W niedziele główny posiłek jadany jest w południe, a nie wieczorem. Tradycyjne angielskie śniadanie składało się z jajek, bekonu, kiełbasek, opiekanego chleba, grzybów i fasolki wraz z filiżanką kawy. Dzisiaj typowe śniadanie to miseczka płatków, kawałek tostów, oraz sok pomarańczowy lub kawa. Anglicy jedzą obiad dość późno, ale jest to ich główny posiłek tak jak w większości krajów. Kiedyś był to jakiś rodzaj mięsa z sosem i warzywami. Dzisiaj jednak na angielskich stołach gości najczęściej potrawka z ryżu lub makaronu. Wiele dzieci w szkole oraz ludzie w pracy jedzą lunch. Zazwyczaj jest to kanapka, paczka chipsów lub chrupek jakiś owoc i napój.

HERBATA

Zwyczaj picia popołudniowej herbaty (*afternoon tea*) sprowadziła do Anglii Anna księżna Bedfordu, w roku 1840. Księżna robiła się głodna około godziny 16:00. Wieczorny posiłek był podawany późno bo o godzinie 20:00. Przerwa pomiędzy lunchem a obiadem była więc długa. Księżna prosiła wtedy, aby przyniesiono do jej pokoju herbatę i ciasto. Wkrótce stało się to jej zwyczajem i zaczęła zapraszać przyjaciół na *afternoon tea/five o'clock tea*. Tradycyjna *five o'clock tea* składała się z wykwintnych kanapek, ciast i innych słodczych. Herbata pochodziła z Indii. Nalewana była ze srebrnych dzbanków do delikatnych, chińskich filiżanek. Jednak teraz w przeciętnym, angielskim domu *five o'clock tea* to tylko ciasteczka lub małe ciasto z kubkiem herbaty (z torebki oczywiście). Co ciekawe, Brytyjczycy piją herbatę z mlekiem, a nie z cytryną.

LONDON położony nad Tamizą, jest jednym z dwu największych miast Europy, jest także jednym z największych miast świata zarówno w skali samego miasta jak i aglomeracji. Liczba mieszkańców Londynu wynosi około 7,1 miliona na obszarze 1607 km²;

Co warto zobaczyć w Londynie:

Buckingham Palace położony przy *Saint James Park*, *Green Park* i prywatnym ogrodem królowej. Został on oficjalną, stałą rezydencją królewską od roku 1837. Wybudowany został w 1703 roku dla Johna Shieffielda - księcia Buckingham. W 1761 został zakupiony dla króla Jerzego III. Pierwszą mieszkanką pałacu była królowa Wiktoria. Dziś pałac jest siedzibą Królowej Elżbiety II, jej męża księcia Philipa oraz rodziny królewskiej. Kiedy królowa jest obecna w pałacu, na szczycie budynku powiewa flaga królewska. Dla turystów udostępnione są do zwiedzania Galeria Królowej i Stajnie Królewskie. Galeria Królowej prezentuje, zmieniane w każdym sezonie, wystawy tematyczne z bogatych zbiorów monarchów brytyjskich. Kolekcja dzieł sztuki królowej Elżbiety II należy do najbogatszych na świecie. Przy Stajniach Królewskich znajduje się Muzeum Powozów, w którym możemy zobaczyć słynną Złotą Karetę Państwową. Przed pałacem turyści mogą codziennie obejrzyć słynną na całym świecie ceremonię zmiany warty (*Changing of the Guard*).

The Houses of Parliament - Parlament - *The Palace of Westminster* jest siedzibą parlamentu, który składa się z dwóch izb: niższej - *House of Commons* (Izba Gmin) i wyższej - *House of Lords* (Izba Lordów). *The Houses of Parliament* jest niezwykle malowniczy i fotogeniczny o każdej porze dnia i roku, w konsekwencji czego został utrwalany wiele razy przez znanych malarzy. Podczas obrad parlamentu, na wieżach Wiktorii i wieży Zegarowej powiewają flagi brytyjskie.

Big Ben to nazwa ważące 14 ton dzwonu umieszczonego na szczycie 106 metrowej wieży. Uważany jest on za symbol Wielkiej Brytanii. Dzwon ten umieszczony jest w jednej z dwóch wież londyńskiego parlamentu. Nazwa Big Ben wywodzi się od imienia sir Benjamina Halla, głównego komisarza robót w 1858 roku, gdy dzwon ten zawieszano. Odlany w Whitechapel był już drugim olbrzymim dzwonem, ponieważ na pierwszym pojawiła się rysa podczas próby uruchomienia (obecny dzwon również ma nieznaczne pęknięcia).

Zegar umieszczony na wieży jest największym zegarem w Wielkiej Brytanii. Wyposażony jest w cztery tarcze o średnicy 7,5 m każda oraz we wskazówki o długości 4,25 m. Czyż to nie imponujące rozmiary jak na rok 1858? Zegar podaje niemalże dokładny czas i wybija godziny. Odgłos zegara możemy usłyszeć codziennie w radiu BBC.

Tower of London - jak wiadomo, Tower of London przez wieki było więzieniem. Nie było stamtąd ucieczki, ponieważ wejście do twierdzy prowadziło prosto z rzeki Tamizy - podpływano łódkami i z wody prowadzono więźniów prosto do celi. W swej zadziwiającej historii budynek ten był fortecą, więzieniem, pałacem, a nawet służył jako zoo. W słynnej budowli pilnowanej przez charakterystycznych strażników nazywanych *Beefeaters* (zjadaczami wołowiny), możemy zobaczyć: bramę zdrajców, bezcenne klejnoty koronne, koronę imperialną, berto z krzyżem i jabłko, pierścień królewski, zbroje. Na terenie Tower of London od wieków mieszkają kruki. Legenda głosi, że, kiedy z Tower znikną kruki upadnie brytyjskie królestwo.

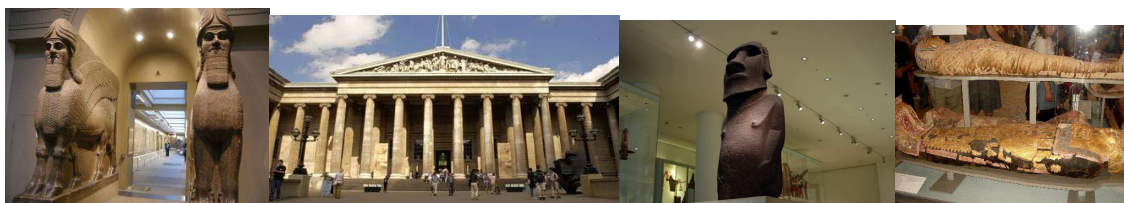
Tower Bridge (1894 r.) - most zwodzony jest przeprowadzony nad Tamizą, w pobliżu Tower of London, od której bierze swą nazwę. Jeden z najbardziej znanych obiektów w Londynie, zbudowany w stylu wiktoriańskim. Most został ukończony w 1894. Jest mostem zwodzonym, umożliwiającym przepływanie statków oceanicznych do 60 m wysokości powyżej poziomu wody. Przez pierwsze lata był otwierany nawet 6000 razy rocznie teraz jedynie 400 razy na rok. Tower Bridge od początku swojego istnienia uznawany był za arcydzieło ówczesnej inżynierii. Potężny, ważący ponad 1000 ton, napędzany parą mechanizm mostu, regulował otwarcie jego środkowej części. Stary mechanizm mostu obecnie nie jest już używany. Zastąpiono go nowoczesnym elektrycznym urządzeniem.

London Eye - jest jednym z wielu londyńskich przedsięwzięć mających na celu uczczenie końca XX wieku - Millennium. Pomysł na zbudowanie największego na świecie koła widokowego powstał w roku 1994. London Eye zwane jest także the Wheel, gdyż wielka konstrukcja przypomina koło rowerowe (200 razy większe od zwykłego koła rowerowego) i daje możliwość oglądania panoramy Londynu w promieniu 48 km. Na olbrzymim kole London Eye umieszczone są 32 kapsuły, z których każda może pomieścić 25 osób. Jednocześnie nad ziemią może znajdować się 800 osób! Prędkość z jaką poruszają się turyści wynosi 0,8 km/h, a pełny czas trwania podróży wynosi około 30 minut.

British Museum to najstarsze na świecie muzeum publiczne, założone w XVIII w. Muzeum prezentuje niezliczoną ilość przedmiotów od czasów prehistorycznych aż do dzisiaj. Nieprzebrane skarby British Museum obejmują zasięgiem dwa miliony lat historii i kultury. 94 sale mają łącznie 4 kilometry długości. Zwiedzenie wszystkiego zajęłoby kilka tygodni. Wstęp do muzeum jest bezpłatny.

St Paul's Cathedral - katedra św. Pawła to jeden z najbardziej znanych kościołów anglikańskich w Wielkiej Brytanii. Znajduje się w samym sercu londyńskiej dzielnicy City. Została zaprojektowana w stylu klasycystycznym przez słynnego angielskiego architekta Sir Christopher'a Wren'a w XVII wieku. Budowa zajęła 35 lat. Budowlę wieńczy charakterystyczna kopuła o średnicy 50 metrów (druga co do wielkości na świecie, po kopule Bazyliki św. Piotra w Rzymie). Jest ona widoczna z wielu miejsc w Londynie. Wewnątrz katedry znajduje się grobowiec Sir Christopher'a Wren'a z inskrypcją: „*Gościu, jeśli szukasz Jego pomnika - rozejrzyj się dookoła*”. W kopule znajdują się trzy galerie. Największą popularnością cieszy się *Stone Galery* (Kamienna Galeria), z której rozpościera się rozległy widok na panoramę Londynu. Druga *Whispering Galery* (Galeria Szeptu) jest znana ze świetnej akustyki, umożliwiającej porozumiewanie się szeptem z odległości 30 m.

Westminster Abbey - Opactwo Westminsterskie to najstarszy i najważniejszy kościół Londynu. Jego początki sięgają XI w. Budowla była wielokrotnie przebudowywana, a obecnie prezentuje styl gotycki. Westminster Abbey odgrywa wyjątkową rolę w świadomości narodu brytyjskiego. Jest to miejsce spoczynku angielskich władców, miejsce koronacji oraz innych ważnych uroczystości. Są tu również liczne pomniki wybitnych brytyjskich polityków, artystów i poetów. Najbardziej znanym miejscem jest Zakątek Poetów z pomnikami takich pisarzy jak William Shakespeare czy Charles Dickens. W centralnej części katedry można zobaczyć drewniany tron koronacyjny, na którym od roku 1308 byli koronowani kolejni władcy. W roku 1953 koronowana była obecna królowa Elżbieta II.

29 kwietnia 2011 roku w opactwie Westminsterskim odbył się ślub księcia Williama i Kate Middleton.

Madame Tussauds - Muzeum Figur Woskowych - położone jest w pobliżu stacji metra Baker Street. Jest to jedna z najpopularniejszych atrakcji turystycznych oferowanych przez Londyn. Madame Tussaud przybyła po raz pierwszy do stolicy Wielkiej Brytanii w 1802 roku, przywożąc ze sobą wyrzeźbione głowy straconych francuskich arystokratów. Od tego czasu jej woskowe modele przyciągają tłumy turystów z całego świata. Wystawa tych przepięknych figur woskowych podzielona jest na kilka części, gdzie zwiedzający mogą podziwiać znanych, jak i tych cieszących się złą sławą postaci zarówno w przeszłości, jak i również w teraźniejszości. Wśród kilkuset figur można także zobaczyć dwóch Polaków: Jana Pawła II oraz Lecha Wałęsę.

INNE CIEKAWE MIEJSCA W WIELKIEJ BRYTANII:

Stonehenge- Jedna z największych budowli megalitycznych wzniesiona ok. 1800-1400 p.n.e., ok. 13 km na północ od Salisbury, w południowej Anglii. Centrum megalitu stanowi kamienny ołtarz ustawiony wewnątrz podkowiastej konstrukcji 5 trylitów, złożonej z bloków o długości 9 m i wadze ok. 50 t oraz 19 mniejszych głazów. Otacza ją krąg 50 kamieni, obwiedziony zewnętrznym kręgiem skonstruowanym z 30 potężnych głazów o wysokości ok. 4 m, nakrytych poprzecznymi blokami. Całość otacza rów i wał ziemny o średnicy ok. 115 m, z którym łączy się aleja usytuowana na osi wschodu słońca w okresie letniego zrównania dnia z nocą. Można przypuszczać, że Stonehenge został wzniesiony jako miejsce kultu Nieba (Słońca i Księżyca).

Windsor Castle - Zamek królewski w Windsorze, złożony z licznych zabudowań otoczonych murami z wieżami i bramami. Rezydencja królów angielskich, założona w XI w. przez Wilhelma I Zdobywcę, następnie rozbudowywana przez kolejnych władców. W późnogotyckiej kaplicy Św. Jerzego nadaje się Order Podwiązki z zachowaniem średniowiecznego ceremoniału - w jej podziemiach znajdują się groby królewskie. Windsor mieści cenne zbiory malarstwa, rysunku i wyrobów rzemiosła artystycznego. W 1992 r. zamek niemal doszczętnie spłonął, odbudowany i udostępniony ponownie publiczności w 1997 r.

Stratford-upon-Avon - miasto położone niedaleko Birmingham w Południowej Anglii. Tu w roku 1564 urodził się najśłynniejszy dramaturg świata William Shakespeare. Najważniejszym miejscem, które należy zobaczyć jest na wpół drewniany dom z czasów Tudorów - miejsce narodzin słynnego pisarza. Na szybkich okiennych można zobaczyć wydrapane imiona zwiedzających związanych ze światem literackim i teatralnym. Ciekawa jest także szkoła King Edward VI Grammar School, do której mógł uczęszczać William Shakespeare. Warto też zobaczyć *Royal Shakespeare Theatre*, otwarty w 1932r., gdzie Królewska Trupa Szekspirowska wciąż gra jego sztuki.

CIEKAWOSTKI

Królowa Elżbieta II jest najstarszym monarchą w Europie. Urodziła się w roku 1926, a panuje od roku 1953. Królowa jest głową Wspólnoty Brytyjskiej i 16 państw, które są jej członkami (*Realms*). Są to:

Zjednoczone Królestwo

Antigua i Barbuda

Australia

Wyspy Bahama

Barbados

Belize

Kanada

Grenada

Jamajka

Nowa Zelandia

Papua Nowa Gwinea

Saint Kitts i Nevis

Saint Lucia

Saint Vincent i Grenadyny

Wyspy Salomona

Tuvalu

Anglicy są inni... Oczywiście żadna rzecz nie może być podobna do tych przyjętych w Europie za standard. W gniazdkach płynie prąd o napięciu 240 V. Oczywiście można używać sprzętów elektrycznych przywiezionych z Polski. Jednak nasza wtyczka nie będzie pasować do gniazdek w Anglii. Przed wyjazdem należy zaopatrzyć się w specjalny adaptor, który umożliwi podłączenie przedmiotów przywiezionych z naszego kraju. Ta sama sytuacja odnosi się do rzeczy zakupionych w Wielkiej Brytanii, a które będą używane w Polsce.

Jednostki miar w Wielkiej Brytanii są także inne i stwarzają wiele problemów.

Jednostka obowiązująca w UK	Jednostka obowiązująca w Polsce.
1 cal (inch)	2,54 cm
1 stopa (feet)	0,31 metra
1 mila (mile)	1,61 km
1 uncja (oz)	28 gramów
1 funt (pound)	0,45 kg
1 yard	0,91 metra
1 pinta	0,57 litra
1 stone	6,35 kg

Parki Londynu - Londyn jest miastem pełnym parków, które ze względu na łagodny klimat są kolorowe przez cały rok. Londyńczycy często wypoczywają w **St James's Park**, rozkładają na trawnikach koce, urządzają pikniki. W **Regent's Park** są nawet rozstawione wygodne leżaki. **Green Park** w pobliżu Buckingham Palace jest ulubionym miejscem wypoczynku wyższych sfer. **Hyde Park** słynie ze *Speaker's Corner* - miejsca, gdzie każdy człowiek może głośno mówić o czym chce. Czasami zbierają się w tym miejscu tłumy słuchaczy. Miłośnicy ogrodów botanicznych powinni odwiedzić **Kew Gardens** z imponującą kolekcją roślin od najpospolitszych do bardzo egzotycznych. Niektóre z parków to dawne posiadłości ziemskie lub królewskie tereny łowieckie włączone obecnie w granice miasta. Zachowały one swój pierwotny charakter - **Richmond Park** i **Holland Park**.

Royal Observatory Greenwich - Królewskie Obserwatorium Greenwich jest miejscem specjalnym na kuli ziemskiej. Tędy przebiega południk zerowy, który dzieli kulę ziemską na półkulę wschodnią i zachodnią. Miliony turystów fotografuje się stojąc na obu półkulach jednocześnie. W Greenwich znajduje się także unikatowy zegar. Od roku 1884 tzw. Czas Greenwich stał się podstawą pomiaru czasu dla większości państw na świecie.

Double-decker - to tradycyjny londyński czerwony autobus nazywany popularnie „piętrusem”. Te typowe dwu-poziomowe autobusy są dziś popularne na całym świecie, lecz pochodzą one z Londynu, gdzie jeżdżą od 1923 r. Ciekawostką jest, że nazwy *double-decker* Brytyjczycy używają także na określenie piętrowej kanapki.

London Taxi - taksówki londyńskie zwane także *Hackney Carriage* są jednym z wielu symboli tego miasta. Na przestrzeni lat funkcję londyńskich taksówek pełniły samochody różnych marek i modeli, ale zawsze musiały spełniać kilka warunków - charakterystyczny kształt nadwozia i jeden kolor lakieru-czarny.

London's Underground - londyńskie metro, zwane przez Brytyjczyków *the tube* „jest najstarszym metrem na świecie. Zostało otwarte w 1863 r. i nieustannie pracuje do dziś. Na przestrzeni prawie 150 lat, metro jest cały czas modernizowane, rozbudowywane i unowocześniane. Dziś składa się z 14 linii o długości ok. 500 km oraz z około 300 stacji. Przewozi rocznie około 1 miliarda pasażerów.

Potwór z Loch Ness - żartobliwie zwany przez Brytyjczyków *Nessie* podobno żyje w Szkocji. Tajemniczo brzmiąca nazwa *Loch* oznacza po prostu „jezioro” języku szkockim.

Szkoci są inni ... mężczyźni w Szkocji podkreślają swą tożsamość narodową nosząc charakterystyczne kraciaste spódniczki zwane *kilt*. Czy wiecie, że nie ma dwóch identycznych rodzajów szkockiej kratki? Każda szkocka krata zwana *tartan* jest inna i oznacza przynależność do określonej szkockiej rodziny. W dawnych czasach wzór tartanu zastępował nazwisko. Szkoci są dumni ze swojego narodowego instrumentu muzycznego - *Bagpipes* - czyli dudy. Bez charakterystycznych dźwięków *bagpipes* nie obejdzie się żadna większa uroczystość w Szkocji.

Walijczycy są inni ... a szczególnie język walijski, który przetrwał mimo tego, że Walia od ponad 400 lat jest częścią najpierw Anglii, potem Zjednoczonego Królestwa. Większość znaków informacyjnych w Walii jest w dwóch językach: angielskim i walijskim. A język walijski nie należy do najłatwiejszych, a mimo to dzieci uczą się go dodatkowo w szkołach, jest jeden program radiowy nadawany wyłącznie po walijsku, a gazety zamieszczają kilka artykułów w ich rodzimym języku. Ciekawostką jest najdłuższa nazwa miejscowości w całej Wielkiej Brytanii, oczywiście w języku walijskim:

Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch (Uff, można skrócić język)

- co w tłumaczeniu na język polski daje następującą nazwę -

Kościół świętej Marii w dziupli białej leszczyny przy wartkim wirze wodnym oraz kościół Świętego Tysilio przy czerwonej jaskini